ש דוקא בכליו של מקנה ולא בכליו של

קונה וא דהא מקרא יליף לקמן ואי

לוי סבר אין מטבע נעשה חליפין וכן

פירי היינו טעמא דבעי הנאת קבלת

דבר חשוב דומיא דנעל ולא מטבע

ופירים: גאולה זו מבירה וכן

הוא אומר אם לא ינאל ונמכר.

בפ׳ כל פסולי המוקדשין (בכורות דף לב.)

דהאי לא יגאל לא ימכר הוא דאינו

נמכר לא חי ולא שחוט ומפרש ר"ת

גאולה זו מכירה ולרבי יוחנן גאולה

בכסף ולר"ל במשיכה תמורה זו

חליפין של שוה בשוה דמהני לכ"ע

אפי׳ בפירי לקיים כל דבר לרבות

אינו שוה בשוה למר אף במטבע

ופירי ולמר דוקא בכלי:

קונים בכלי אף על פי שאין בו

כל שעה (פסחים דף לב: ושם ד״ה ואין)

אמרינן גבי ונתן לכהן את הקדש דאין

נתינה פחות משוה פרוטה וה"נ כתיב

ונתן לרעהו וי"ל דהתם הוי תשלומין

שגול ההקדש הלכך ליתנהו פחות

משוה פרוטה כמו גבי מעילה דהוי

תשלומיו אבל נתינת מנעל הוא לרעהו

ולא נתינת ממון וכן ונתן בידה דגט

הוי נתינת גט ולא נתינת ממון

כדאמר פ׳ שני דגיטין (דף כ. ושם ד״ה

דלמא) כתבו על איסורי הנאה כשר

וכן (חולין דף קלו:) נתינת תרומה

דחטה אחת פוטרת את הכרי וגבי

סיכה דכתיב ואשר יתן ואיכא למ"ד

(כריתות דף ו:) דהוי בכל שהוא אע"ג

דמעילה היא היינו משום דכתיב סיכה

דמשמע בכל שהוא ומ"ד בכזית סבר

כרבנן דאבא שאול דאמרי נתינה

בכזית כזר שאכל תרומה וגבי

לבונה דבעינן כזית בפרק כל

המנחות (מנחות דף נט: ושם ס. ד"ה מי)

משום דשני מלשון שימה דאתחיל ביה: לאפוקי חצי רמון וחצי אגוז דלא. וסודר דג' על ג'

שוה פרושה. ול״ת בפ׳

ויש לו לחבירו עליו דין אונאה. אם אין במעות כדי דמי החפץ בל חדיפין מיקפד קפרי. שיהו שוין קלת ולפעמים שיהו שוין כמו

שפחתו שתות: **כחליפין דמי**. ולקמיה פריך והא אין מטבע נעשה החפץ גופיה ואפילו כשאינו שוה כחפץ שכנגדו קנה: חליפין: **דמכור לי קאמר**. לשון ממכר ולא לשון חליפין: פשיטא רב הוגא סבר בר' יוחגן. ומיירי בתורת דמים ולעיל ה"פ והני

ל) [לעיל מו: וש"נ], ב) [עירובין סג: וש"נ], נ) ולטיל מה:ו. ד) הדושיו ט [פעיל מוט.], ז) קרושין כו. [וש"ל], ה) [קדושין יג.], ו) [שם ח. כח: לעיל מו:], ו) וכות לו. ל) וע"בו. ט (רוע דן, יו) נע בן, ט ובגיטין דף מ. מיימי בשם רש"י דמכ"ש בכליו של קונה. העתק מחלופי גירסאות, י) [ועי׳ היטב תוס' גיטין לט: בסד״ה משום דהוין,

תורה אור השלם

שרש. זאת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל 1 על הנאיל־ בַּרְ הַתְּמוּרָה לְקַיֵּם כָּל דְּבְר שְׁלַף אִישׁ נַעֲלוֹ וְנְתַן לרעהו וואת התעודה יָן צֵּלוּ דְּוֹאֵנְי נְּוּנְכּטּוְיִה בְּיִשְׂרָאֵל: רות ד ז 2 לא יְבַקֵּר בֵּין טוֹב לְרַע ולא יְמִירֶנוּ וְאָם הְמֵר יְמִירֶנוּ וְהָיָה הוּא וּתְמוּרְתוּ יִהְיָה קֹדֶשׁ לֹא ויקרא כז לג יָּגָאַל; ייקוא כו לג 3 לא יַחֲלִיפֶּנוּ וְלֹא יָמִיר אֹתוֹ טוֹב בְּרָע אוֹ רַע בְּטוֹב וְאִם הָמֵר יָמִיר בְּהֵמְה בְּבְהֵמֶה וְהָיָה הוּא וּתְמוּרְתוֹ יִהְיָה לָדֶשׁ:

הגהות הב"ח (ה) רש"י ד"ה מי סברת (דאמר) תו"מ נ"ב ס"א

> הגהות מהר"י לנדא

[א] תום' ד"ה בכליו של מקנה כו' דהא מקרא יליף. נ"ב ר"ל משלף איש נעלו. גואל נתן לבועז. ועיין בתוס' גיטין דף לט ע"ב ב"ה משום:

> לעזי רש"י אשטנצל"ש [אישטינצילי"ש].

רבינו חננאל

אמר רבא אמר רב הונא נתן לו מטבע ואמר לו מכור לי פרתך באלו הדמים קנה הפרה אע"פ שלא משכה קנאה ויש לו עליו אונאה כלומר אם שוה פחות מחזיר לו את האונאה. ורבה אמר רב הונא אין לו אונאה. יאמרי׳ פשיטא דמים ואיז מקפיד עליהן כלומ' נתן לו מעות ולא דיקדק אם שוה המקח אלו הדמין שנתן לו או לאו אלא נתנ' סתם. הא אמרי' כי האי גוונא כחליפין דמי חליפין ומדקדק אם שוה המקח הדמים הללו אם לאו מאי כדמים הן ולא קנה או חליפין הן וקנה. יפשטה רב אדא בר אהבה תופש פרה ועומד ובא חבירו ואמר לו פרתך בכמה אמר לו לחמור אני צריך אמר לו יש לי חמור שאתן לך פרתך בכמה בכך וכך חמורך בכמה בכך וכך משך בעל החמור את הפרה ולא הספיק בעל הפר׳ למשוך . את החמור ומת לא קנה

אחר בתורת דמים ולא הקפיד עליהן לראות אם ישנן כדי שויין: הא אמרינן דקני. בלח משיכה: חליפין ומקפיד עליהן. נתן לו חפך בחפך בתורת חליפין לקנות כדין קנין שקונין בסודר וזה מקפיד לראות שיהא הסודר שוה כל כך: מהו. מי קנו תרוייהו במשיכה דחד מינייהו או דלמא הואיל והקפיד עליהם הרי הן כדמים והוי להו מעות ואין קונות עד שימשוך גם השני: פרתך למה. הבאת בשוק: אמר רבא אטו חליפין. דקרא: בשופטני עסקינן. דלח קפדי לדעת שיהו שוות קלת דמים שייטב בעיניו לתת לו את שלו כנגדו ואפי׳ הכי קאמר קרא דקנה: לימא קסבר רב הונא כו'. דהא יהיב טעמא למלתיה משום דכחליפין דמו: סבר לה כרבי יוחנן. כלומר אין מטבע נעשה חליפין והני לאו חליפין נינהו אלא דמים דהא מכור לי קחמר ודמים כי החי גוונח קנו בלא משיכה כחליפין דקנין סודר משום דוביני דלא שכיח נינהו וכרבי יוחנן כו': אמון הכי מתניתו לה. לדרב הונא דמספקא לכו אי סבר ליה מטבע נעשה חליפין ואם לאו ודחיתו דחוי בעלמה: אנן. בהדיה מתנינן רב הונא בהדי הנך רבנן דלעיל (דף מו.) וכן אמר רב הונא כו׳ ולא מספקא לן הכא מידי דודאי טעמיה משום דס"ל כרבי יוחנן הוא: במה קונין. קנין חליפין דכתיב בקרא שלף איש נעלוי מי שלף ונתן: דליהוי מקנה קונה. את הכלי: קא קני ארעא אגב גלימא. הנותן קרקע לחבירו בקנין סודר והמקבל מתנה מושך הסודר מיד הנותן ונקנה לו הקרקע עם הסודר במשיכת הסודר שנקנה במשיכה: א"ר הוו להו קרקעות נקנין עם מטלטלין. במשיכה בדבר שהוא קנין למטלטלין ואינו קנין לקרקע: נכסים שאין להן אחריות נקנין עם נכסים שיש להן אחריות. בדבר שהוא קנין לקרקע ואינו קנין למטלטלין כדקתני בכסף ובשטר ובחזקה: מפיק לאפך פולסת דנורת. ניצוצות של חור אשטנלל"ש שהן עגולות כפולמא דאמרי׳ לקמוף אסימון פולסא. ולשון שמתה קחמר ליה שחשדתו בזו: מי סברת. (א) דאמר אגב שעל ידי משיכת הכלי שנקנה לו במשיכה יקנה לו הקרקע עם הכלי אין אלו אלא כחליפין כאילו זה מוסר לו חפץ אחר תחת קרקע ומהו מסירתו הנאת קבלתו ממנו מתנת הכלי שחשבו לקבל ממנו מתנה נוח לו כאילו נותן לו זה הקונה מתנה רבה וגמר נותן

ומקנה לו הקרקע: גאולה זו מכירה.

שמכר לו מכירה גמורה בדמים ולא

את התוכחי האת הפרה ש"מ חליפין ומקפיד עליהן לא קנה ובא רבא ואמר כל חליפין מיקפד קפדי בעל החמו" את הפרה ש"מ חליפין ומקפיד עליהן לא קנה ובא רבא ואמר כל חליפין מיקפד קפדי ומתניתא כגון דאמר ליה חמור בפרה וטלה ומשך הפרה ועדיין לא משך הטלה ולא הות משיכה גמורה אבל היכא דאיכא משיכה גמורה כחליפין דמי שכיון שזכה זה נתחייב הלה בחליפין ובלבד שעשאום דמים לשניה. ואקשינן על רב הונא דאמר מכור לי באלו קנה וכי מטבע נעשה חליפין, ופרקי" רב הונא

דמים כיון דלח שכיחי כחליפין דמו: בבדין של מקנה. לן דמים וחין מקפיד עליהן. נתן לו מעות או חפץ בשביל חפך אויש לו עליו אונאה קנה אף על גב דלא משך דכיון דלא קפיד קנה דכי חליפין דמי ויש לו עליו אונאה דמכור לי באלו קאמר ליה רב אבא אמר רב הונא מכור לי באלו קנה ואין לו עליו אונאה פשיטא דמים ואין מקפיד עליהן הא קאמרינן דקני דכחליפין דמו חליפין ומקפיד עליהן מאי אמר רב אדא בר אהבה תא שמע הרי שהיה תופש פרתו ועומד ובא חבירו ואמר לו פרתך למה לחמור אני צריך יש לי חמור שאני גותן לך פרתך בכמה בכך וכך חמורך בכמה בכך וכך משך בעל החמור את הפרה ולא הספיק בעל הפרה למשור את החמור עד שמת החמור לא קנה בעל החמור את הפרה שמע מינה חליפין ומקפיד עליהן לא קנה אמר רבא אטו חליפין בשופטני עסקינן דלא קפדי אלא בכל חליפין מיקפד קפדי וקנה והכא במאי עסקינן ידאמר ליה חמור בפרה ומלה ומשך את הפרה ועדיין לא משך את המלה דלא הוה ליה משיכה מעליא אמר מר מכור לי באלו קנה ויש לו עליו אונאה לימא סבר רב הונא ממבע נעשה חליפין לא רב הונא סבר לה כרבי יוחנן דאמר יודבר תורה מעות קונות ומפני מה אמרו משיכה קונה גזירה שמא יאמר לו נשרפו חמיך בעלייה מלתא דשכיחא גזרו בה רבנן יומלתא דלא שכיחא לא גזרו בה רבנן אמר ליה מר הונא בריה דרב נחמן לרב אשי אתון הכי מתניתו לה אנן הכי מתנינן לה וכן אמר רב הונא יי אין ממבע נעשה חליפין במה קונין רב אמר יבכליו של קונה דניחא ליה לקונה דלהוי מקנה קונה כי היכי דלגמר ולקני ליה ולוי אמר בכליו של מקנה כדבעינן למימר לקמן אמר ליה רב הונא מדסקרתא לרבא וללוי דאמר בכליו של מקנה הא קא קני ארעא אגב גלימא אם כן הוו ליה נכסים שיש להן אחריות ונקנין עם נכסים שאין להן אחריות ואנן איפכא תנן מהנכסים שאין להן אחריות נקנין עם נכסים שיש להן אחריות אמר ליה אי הוה לוי הכא הוה מפיק לאפך פולםי דנורא מי סברת גלימא מקנה ליה בההיא

דאמר לעיל פ"ק (דף 1.) דכמאן דפסיק דמי חשיב דבר מסוים: הנאה דקא מקבל מיניה גמר ואקני ליה כתנאי מרוקא יוואת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה לקיים כל דבר שלף איש נעלו ונתן לרעהו גאולה זו מכירה וכן הוא אומר בלא יגאל תמורה זו חליפין וכן הוא אומר זלא יחליפנו ולא ימיר אותו לקיים כל דבר שלף איש נעלו ונתן לרעהו מי נתן למי בועז נתן לגואל רבי יהודה אומר גואל נתן לבועז תנא יקונין בכלי אע"פ שאין בו שוה פרומה אמר רב נחמן לא שנו יאלא בכלי יאבל בפירי לא רב ששת אמר אפילו בפירות מאי מעמא דרב נחמן אמר קרא נעלו נעל אין מידי אחרינא לא מאי מעמיה דרב ששת אמר קרא לקיים כל דבר לרב נחמן נמי הכתיב לקיים כל דבר ההוא לקיים כל דבר דנקנין במנעל ורב ששת נמי הכתיב נעלו אמר לך רב ששת מה נעלו דבר המסויים אף כל דבר המסויים לאפוקי חצי רמון וחצי אגוז דלא אמר רב ששת בריה דרב אידי כמאן כתבינן האידנא במנא דכשר למקניא ביה במנא "לאפוקי מדרב ששת דאמר קונין בפירות דכשר לאפוקי מדשמואל דאמר קונין

קיבל מעות ובאין לקיים דברי מכירתן על ידי קנין: זו **חליפין.** שמחליף כלי זה בחפץ שכנגדו: לא שנו. דקונין קנין אלא בכלי: אבל בפירי. כל דבר שאינו כלי: לא. ואפילו שוה הרבה: לקיים כל דבר. לקיים בכל דבר: ההוא לקיים כל דבר. גאולה וחמורה במנעל: המסויים. שלם: מרוקא

מכרוקק מקוב החור איז בין של מקנה. וגרסי׳ תוב בנדרים פרק השותפין דסודרא קני על מנת להקנות דלית הלכתא כמאן דאמר בכליו של מקנה. וגרסי׳ תוב בנדרים פרק השותפין דסודרא קני על מנת להקנות הוא וכו׳ כמעשה דבית חורון. תנא קונין בכלי אע"פ שאין בו שוה פרוטה אמר רב נחמן לא שנו אלא בכלי אבל בפירות לא מ"ט שלף איש נעלו כתיב כלי בעינן שהוא כנעל אבל פירות לא. ואסיק׳ מאן כתבינן האידנא במנא לאפוקי מדרב ששת דאמר אפילו בפירי. דכשר לאפוקי מדשמואל דאמר קונין

לאון קיג טוש"ע ח"מ סי' רכו סעיף יט: בח ב מיי שם פ"ה הלי א סמג עשין פב :ז מעי בס מעי ב:

עין משפם

נר מצוה

טוש"ע שם סער ב: ד [מיי שם פ"ו הל ה טוש"ע שם סער ה ג]: ל ה מיי שם פ"ה הל ה [והל: ו] סמג שם טוש"ע ח"מ סי קלה מעיף א ב: לא ר מיי׳ שם פ"ג הל' ח

וקשה לר"ת דאדרבה פסוק זה מוכיח דגאולה אינה מכירה אלא גרם לא סמג שם טוש"ע ח"מ סי רב סעי א: יגאל דכתיב במעשר בהמה ואמרינן סמג שם טוש"ע ח"מ

סי' קלה סעי' ב: לג ח מיי' שם ופ"ו הל' א סמג שם טוש"ע שם וסי׳ כג סעיף ל:

לד ט מיי שם פ״ה הלי ח ועי בהשגות וכמגיד משנה סמג שם טוש"ע ח"מ סי" סעיף ב:

מוסף רש"י

נכסים שיש להם אחריות. היינו קרקעום, שאחריות כל אדם הלוה שממוליות פני מדט יטפוט והנושה בחבירו עליהן, לפי שקיימין ועומדין לפיכך ין הן השתחין נפיכך נסמכין עליהן (קדושין בו.). נכסים שאיז להי אחריות נקנין עם נכסים שיש להו אחריות. מס מכר מטלטלין עם קרקע, כיון שקנה לוקח את הקרקע באחד משלשה הנינים נהנים מטלטלין עמה (שם) שהמטלטלין אין נקנין אלא במשיכה וקרקע נקנה בכסף ואם מכר לו קרקע ואס מכר לו קרקע ומטלטלין יחד, כיון שנחן דמי הקרקע או מסר לו שטר מכירת קרקע או החזיק בקרקע מדעת מוכר, נקנו המטלטלין בלא משיכה

רבינו חננאל (המשך) (כרב נחמן) (כרב נחמן) (כוב נוושן) נב. ליה דאמר דבר תורה מעות קונות וכו', וכי האי גוונא דלימא ליה מכור לי גוונא דלימא ליוז מכוז לי באלו לא שכיחא. ומילתא דלא שכיחא לא גזרו בה רבנן. במה קונין רב אמר בכליו של קונה ולוי אמר בכליו של מקנה. כתנאי וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה וגו׳ גאולה זו מכירה כדכתי׳ ואם לא יגאל ונמכר ימיר אותו וגו' לקיים בישראל מי נתן למי בועז נתן לגואל ור׳ יהודה אומר גואל נתן לבועז. רב כת"ק ולוי כר" יהודה. והלכתא כרב דגרסי׳ בפ׳ השולח גט הלכה עבד שנשבה ופדאוהו ודף למ אמתא דהוה [מרה] שכיב מרע ואתת בכתה קמיה נפשך ואמר רב נחמן לא עשה כלום מאן דחזא סבר משום דסבר הלכתא כר׳ שמעון ולא היא אלא